

2. Фетискин Н. П., Козлов В. В., Мануйлов Г. М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. Москва: Изд-во Института психотерапии, 2005. 490 с.

*Н. А. Несторук, А. Ю. Шалайкін
м. Бахмут*

УДК 378.147

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ – РОЗВИТОК ЧИ ЗАНЕПАД УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Невпинне вдосконалення інформаційних технологій та проблема поширення сучасних епідемій як у світі, так і нашій країні виводять систему освіти на новий рівень. Подібні зміни сприяють значному розвитку певних технологій, які при подібних умовах розвиваються в інноваційному напрямку та вимагають до себе додаткової уваги зі сторони освітян. Саме дистанційна форма навчання стала найбільш широко розповсюдженою протягом останніх навчальних семестрів. Безсумнівно, така форма навчання була запроваджена набагато раніше, ніж з появою пандемії, але потрібно визнати, що не мала саме такого поширення, як в наш час серед науковців, педагогів та й взагалі здобувачів освіти. Така важлива тема звичайно має як прихильників, так і противників сучасних нововведень. Та й сама дистанційна форма навчання має певні переваги перед класичною освітою, але своїми недоліками відкриває ще одну тему для обговорення.

Найбільший внесок у дослідження цього феномену внесли такі науковці, як Казаринова Н., Осадчий В., Прибилова В., Степаненко С., Стрельнікова В., Шуневич І., Яценко Г. та ін. Так як проблематика набуває поширення саме в наш час, то це вказує на те, що кількість зацікавлених науковців буде невпинно зростати і підходити до розв'язання цього актуального питання досить всебічно.

Тому метою роботи є обґрунтування й аналіз особливостей використання інноваційних технологій в освітньому процесі, а саме дистанційної форми навчання.

Платформу дистанційного навчання, у найбільш загальному вигляді, можна визначити як програмне забезпечення, яке уможливорює реалізацію педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання шляхом автоматизації створення і отримання знань у системі дистанційного навчання, а також завдяки наявності засобів, необхідних для учасників дистанційного навчання (викладач, студент) та технічних спеціалістів (програмісти, системні адміністратори, веб-дизайнери, аніматори) [2, с. 216].

У презентованому дослідженні візьмемо до уваги платформу дистанційного навчання, яка реалізована на базі ГІМ ДВНЗ «ДДПУ». Такою платформою є Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), що у дослівному перекладі означає «модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище». Даний інструмент дистанційної освіти є безкоштовним і належить до відкритого програмного забезпечення (OpenSource) [5]. Безперечно вищенаведені факти свідчать про переваги даної системи, що й вказує на значну поширеність в навчальних закладах нашої країни.

Треба зазначити, що в реаліях сьогодення значна кількість людей широко використовує можливості системи Інтернет, не є виключенням й підлітки – потенційні здобувачі освіти. Також, порівнюючи наш час з кінцем минулого століття, можна бачити стрімкий розвиток Інтернет прихильників і відповідно зменшення попиту на літературні наукові джерела у бібліотеках. Постає питання: чому сучасна людина обирає Інтернет-ресурси, а насамперед молодь? Очевидними перевагами є низька вартість (або й взагалі безкоштовно), доступність, зручність у використанні, мобільність тощо.

Всі вищезазначені особливості відбиваються у дистанційній освіті й відзначені як викладачами, так і здобувачами освіти. Пов'язане це з трьома обставинами: по-перше, технічний розвиток Internet-технологій, що дозволяють

більш дешевими та зручними засобами реалізувати будь-яку навчальну модель; по-друге, простота під'єднання до мережі; а також низька вартість під'єднання [4, с. 28]. Сучасна платформа дистанційного навчання, як і взагалі система дистанційної освіти, має ряд переваг. Для студентської молоді:

- доступність джерел інформації у будь-який момент, адже здобувач освіти може додатково переглянути навчально-методичні матеріали, якщо не мав такої можливості завчасно;

- відстеження власного навчального прогресу та можливість аналізу об'єктивності оцінки власних знань завдяки моніторингу історії оцінювання;

- можливість навчатися у будь-який час й у будь-якому місці, адже для доступу до знань необхідна лише мережа Інтернет;

- неймовірно зручна доступність навчальних матеріалів (електронні бібліотеки, посібники, тощо);

- можливість навчатися людям у віддалених важкодоступних регіонах;

- змішання кордонів між очною та заочною формами навчання;

- отримання освітніх послуг в комфортних умовах для здобувача освіти;

- дистанційне навчання допомагає оминати психологічні бар'єри, пов'язані з комунікативними якостями людини, – наприклад: соромливістю, страхом публічних виступів [1];

- мобільність, зв'язок з викладачем може здійснюватися різними способами, як електронною поштою, так і консультуванням у прямому ефірі (Zoom, GoogleMeet, Viber, WhatsApp тощо), тим самим існує можливість разом з викладачем обрати більш зручний інструмент віддаленої комунікації.

Легкий облік здобувачів освіти, можливість їх чіткого відстеження на заняттях, полегшення контролю знань, автоматизація отримання результатів і впровадження зручного контролю знань (тести, квізи) – усе це допомагає викладачеві.

Незважаючи на вищезазначені переваги, дистанційна освіта не позбавлена і ряду недоліків. Через нестачу соціальної взаємодії не лише з викладачем, а й з

одногопунктирами – частково втрачається інтерес і мотивація до навчання. Неможливість і відсутність певного контролю зі сторони викладача дозволяє здобувачам освіти «махлювати» під час певних видів контролю, використовувати зайві джерела, коли ситуація потребує їх відсутності. Неможливість формування повного уявлення про зміст навчального предмета і недостатній контроль над засвоєнням суб'єктами освітньої діяльності одержуваних знань – вагомі недоліки Internet-освіти. Відсутність можливості негайного практичного застосування отриманих знань із наступним обговоренням виниклих питань з викладачем і роз'яснення ситуації на конкретних прикладах [3].

У презентованій роботі при обґрунтуванні й аналізу особливостей використання інноваційних технологій в освітньому процесі, а саме дистанційній формі навчання на прикладі платформи Moodle, було з'ясовано, що досить незвична, як для багатьох здобувачів освіти, так і викладачів, дистанційна освіта за останні роки стрімко розвивається й виходить на новий щабель здобуття освіти. В сучасне століття цифровізації подібний розвиток неодмінно свідчить про стрімкі й вагомі зміни у нашій освіті, й суспільстві в цілому. Варто відзначити, що інтерактивні технології безсумнівно руйнують й вдосконалюють деякі застарілі методи освіти, модернізують їх певні аспекти, але часом такі зміни несуть й негативні наслідки. Через досить стрімкий перехід до дистанційного навчання існує потреба в корекції певних недоліків в цій формі навчання, а саме певна адаптація здобувачів освіти. Успішне вирішення проблеми впровадження дистанційної освіти в Україні сприятиме підвищенню якості й рівня доступності вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html> (дата звернення: 22.09.2021).

2. Осадчий В. В. Система дистанційного навчання університету. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. 2010. № 5. С. 214–225.
3. Освітній портал (Дистанційне навчання його плюси та мінуси). URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/articles/18/> (дата звернення: 22.09.2021).
4. Прибилова В. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. Вип. 4. 2017. С. 27–36. URL: <https://periodicals.karazin.ua/issuededu/article/view/8791> (дата звернення: 22.09.2021).
5. Що таке Moodle. URL: <https://moodle.org/mod/page/view.php?id=8174> (дата звернення: 22.09.2021).

*Н. А. Несторук, Д. О. Гончаренко
м. Бахмут*

УДК 378.147

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНЕ НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Модернізація в галузі освіти пов'язана з ідеєю створення умов для розвитку особистості і розкриття індивідуальності кожного здобувача освіти. Перед педагогами стоїть завдання вдосконалення системи форм і методів роботи, що сприятимуть поліпшенню знань та вмінь здобувачів середньої освіти відповідно їх індивідуальних здібностей. Сучасний викладач іноземних мов повинен не тільки дати міцні знання, сформувані необхідні вміння і навички, а й вміти побудувати освітній процес таким чином, щоб розкрити можливості кожного учасника освітнього процесу і задовольнити його потреби в пізнанні. Все це вимагає від педагога постійного пошуку ефективних засобів впливу, включення нових форм роботи, вироблення нових принципів організації навчальної діяльності [2, с. 97]. На сучасному етапі розвитку